

Мерни единици, мерки и теглилки

Конструкцията, в която те се употребяват е същата, както при класификаторите. По същия начин се казва и на български:

<i>указ.мест./числ.</i>	<i>мерна единица</i>	<i>съществително</i>
一 yì <i>един</i>	包 bāo <i>пакет</i>	烟 yān <i>цигари</i>
两 liǎng <i>две</i>	瓶 píng <i>бутилки</i>	啤酒 pǐjiǔ <i>бира</i>
三 sān <i>три</i>	碗 wǎn <i>купички</i>	米饭 mǐfàn <i>ориз</i>
这 zhè <i>този</i>	束 shù <i>букет</i>	花 huā <i>цветя</i>
那 nà <i>онази</i>	杯 bēi <i>чаша</i>	茶 chá <i>чай</i>

*Бележка: за цифрата *две*, при употреба с класификатори, мерни единици, мерки и теглилки, е прието да се използва вариантът 两 liǎng, а не 二 èr.

Китайски мерки

чъ (1/3 м (33.33 см))	尺	chǐ
ли (1/2 км (500 м))	里	lǐ
му (1/15 ха (666.66 кв.м)) (земя)	亩	mǔ

Китайски теглилки

лян (1/20 кг (50 г))	两	liǎng
дзин (1/2 кг (500 г))	斤	jīn
дан (1/20 т (50 кг))	担	dàn

Метрични мерки и теглилки

(кв.) м	(平方)米	(píngfāng) mǐ	кг	公斤	gōngjīn
(кв.) см	(平方)厘米	(píngfāng) lǐmǐ	г	克	kè
(кв.) мм	(平方)毫米	(píngfāng) háomǐ	мг	毫克	háokè
(кв.) км	(平方)公里	(píngfāng) gōnglǐ	л	(公)升	(gōng) shēng
гектар	公顷	gōngqǐng	мл	毫升	háoshēng

Изрази по темата

Мерки	度量衡	Dùliànghéng
Какво е разстоянието от ... до ... ?	从 ... 到 ... 有多远?	Cóng ... dào ... yǒu duō yuǎn?
Разстоянието е ...	有 ...	Yǒu ...
десет метра	十米	shímǐ
петдесет метра	五十米	wǔshímǐ
едно ли (1/2 км)	一里远	yìlǐyuǎn
два км	两公里	liǎng gōnglǐ
около 300 км	三百公里左右	sānbǎi gōnglǐ zuǒyòu
Каква е ... ?	... 是多少?	... shì duōshǎo?
дължината	长度	chángdù
широчината	宽度	kuāndù

височината	高度	gāodù
дебелината (за слой)	厚度	hòudù
дебелината (в диаметър)	粗度	cūdù
дълбочината	深度	shēndù
Дължината е ...	有... 长	Yǒu ... cháng
пет милиметра	五毫米	wǔháomǐ
три сантиметра	三厘米	sānlímǐ
едно чъ (=33.33 см)	一尺	yìchí
Каква е площта на ... ?	... 面积是多少?	...miànjī shì duōshǎo?
парцела	这块地皮	Zhèkuài dìpí
имота	这处房地产	Zhèchù fángdìchǎn
терена	这块土地	Zhèkuài tǔdì

Площта е ... .

100 кв.м

200 кв.м

100 кв.км

два хектара

два кв.км

едно му (=666.66 кв.м)

пет му

десет му

面积是 ...

一百平方米

两百平方米

一百平方公里

两公顷

两个平方公里

一亩土地

五亩土地

十亩土地

Miànjī shì ...

yìbǎi píngfāngmǐ

liángbǎi píngfāngmǐ

yìbǎi píngfānggōnglǐ

liǎnggōngqǐng

liǎngge píngfānggōnglǐ

yīmǔ tǔdì

wúmǔ tǔdì

shímǔ tǔdì

Каква е вместимостта на ...? ... 容量是多少?

Вместимостта е ...

един литър / три литра

петдесет литра

容量是 ...

一升 / 三升

五十升

... róngliàng shì duōshǎo?

Róngliàng shì ...

yìshēng / sānshēng

wǔshíshēng

Колко тежи ...?	... 有多重?	... yǒu duōzhòng?
Теглото е ...	有 ... 重	Yǒu ... zhòng
един грам	一克	yì kē
100 грама	一百克	yìbǎi kē
два кг	两公斤	liǎng gōngjīn
три кг	三公斤	sān gōngjīn
пет тона	五吨	wǔdùn
един лян (=50 г)	一两	yìliǎng
три ляна (=150 г)	三两	sān liǎng
един дзин (=500 г)	一斤	yìjīn
два дзина (= 1 кг)	两斤	liǎngjīn
три дзина (= 1.5 кг)	三斤	sānjīn
пет дзина (=2.5 кг)	五斤	wǔjīn

Лични местоимения

<i>аз, ме, мен</i>	我	wǒ	<i>ние, нас</i>	我们	wǒmen
<i>ти, те, теб</i>	你	nǐ	<i>ние с теб</i>	咱们	zánmen
<i>Вие, Вас</i>	您	nín	<i>вие, вас</i>	你们	nǐmen
<i>той, него</i>	他	tā	<i>те, тях (м.р)</i>	他们	tāmen
<i>тя, нея</i>	她	tā	<i>те, тях (ж.р)</i>	她们	tāmen
<i>то, него</i>	它	tā	<i>те, тях (ср.р)</i>	它们	tāmen

Бележка: Местоимението 您 nín *Вие, Вас* съдържа значително по-висока степен на уважение, отколкото нашият аналог, и се използва само при официални случаи, запознанства, в началото на разговора. То рядко или почти не се използва в разговорния език.

Притежателни местоимения

Те са производни от личните местоимения, към които се добавя служебния елемент 的 de:

мой	我的	wǒde	наш	我们的	wǒmende
твой	你的	nǐde	наш с тебе	咱们的	zānmende
Ваш	您的	nínide	ваш	你们的	nǐmende
негов	他的	tāde	техен (м.р)	他们的	tāmende
неин	她的	tāde	техен (ж.р)	她们的	tāmende
негово (ср.р)	它的	tāde	техен (ср.р)	它们的	tāmende

Бележка: Родът като граматична категория в китайския език отсъства, но в последно време се отразява в йероглифния запис на някои местоимения. В речта, както може да се види, подобно маркиране липсва.

Указателни местоимения

това, този	这(个)	zhè(ge)
тези	这些	zhèxiē
тук	这里	zhèlǐ

онова, онзи	那(个)	nà(ge)
онези	那些	nàxiē
там	那里	nàlǐ

Въпросителни и неопределителни местоимения

кой; някой (за лица)	谁	shuí
чий; нечий	谁的	shuíde
колко; няколко (до 10)	几(个)	jǐ(ge)
колко (над 10)	多少	duōshǎo
какво; нещо	什么	shénme
кога; някога	什么时候	shénme shíhou

кой; който	哪(个)	nǎ(ge)
кои; които	哪些	nǎxiē
къде; някъде	哪里	nǎli
как, какво; както, каквото	怎么样	zěnmeyàng
някои; някакво количество	一些	yìxiē
определен брой	若干	ruògān

Числителни бройни

Числата до 9,999 се образуват както българските. Специфични са китайските числа „10 хиляди” (万 wàn) и „100 милиона” (亿 yì), в резултат от което разрядите „милион” и „милиард” се образуват като техни производни (съотв. „100 wàn” и „10 yì”), с произтичащото от това преструктуриране на числото в групи от не по три, а по четири цифри.

нула	零, 〇	líng
едно	一	yī
две	二, 两	èr, liǎng
три	三	sān
четири	四	sì
пет	五	wǔ
шест	六	liù
седем	七	qī
осем	八	bā
девет	九	jiǔ
десет	十	shí
единадесет	十一	shíyī
двадесет	二十	èrshí
тридесет и девет	三十九	sānshíjiǔ